

BÄFVERNYTT

Härnösands Släktforskarförening

NUMMER 31 2005

INNEHÅLL

Sidan 2.

Styrelse m.m.

Sidan 3.

Ordförande har ordet.
Thords tankar.

Sidan 4.

Lästips om smeder på
Västana.

Sidan 7.

Bottenlös som präst-
säcken

Sidan 8.

Oktobermötet men Härnösands
släktforskare.

Sidan 9.

Första vårmötet Härnösands
släktforskare.

Sidan 10.

Berättelsen om min
pappas morfar.

Sidan 12.

Ordskatten från A
till Ö.

Sidan 13.

Novembermötet med Härnösands
släktforskare. Ef-
terlysning.

Sidan 14.

Ljustorp socken.
AnGripen—Medlems-
tidning på CD.

Sidan 17.

Några källor till emi-
grantforskning.

Sidan 19.

Bandspelaren.

Sidan 20. Verbala funder-
ingar kring en bokstavligt
talat språklig historia.

Sidan 21. Den gamla bil-
den.

Sidan 22.

Bilder från årsmötet.

Sidan 23.

Årsmötet.

Sidan 24.

Kommande möten.

DET SLOG GNISTOR OM 2004: ÅRS SLÄKTFORSKARDAGAR.

Saxat från Östersunds-Postens
Internetsida 15/8 2004.

Bakom saxen: Barbro Anderson.

Ånglok orsakade flera bränder längs järnvägsba- nan

*Ett ångdrivet chartertåg
från Sundsvall till Öster-
sund orsakade på lördagen
en rad bränder i de snustor-
ra markerna längs Mittba-
nan. Ett 30-tal brandmän
lyckades förhindra en stor
katastrofbrand.....*

Det var föreningen "Ost-
kustbanans Vänner" som
körde tåget på uppdrag av
Midälva Genealogiska Fö-
rening. Många av de 120
passagerarna skulle till
släktforskar dagarna i Fol-
kets Hus i Östersund.

Vad som inte syntes från
vare sig lok eller vagnar var
att gnistor från skorstenen
och från asklådorna under
loket antände marken intill
banvallen. Det brann på en
rad ställen på en sträcka av
ungefär fem mil mellan
Ånge och Mälgåsen, strax
norr om Stavre. Räddnings-

tjänsterna i Bräcke, Gällö
och Kälarne med totalt ett
20-tal brandmän kallades ut,
och tiotalet brandmän från
Ånge. Sammanlagt var det
någon hektar skog som
brann. Det var fläckar lite
här och var, berättar Mor-
gan Olsson som var insats-
ledare under brandbekämp-
ningen. När ÖP vid 18-tiden
på lördagskvällen talade
med de ansvariga för char-
tertåget så sades det att det
inte fanns någon fara för
brand. Räddningstjänsten i
Sundsvall hade berättat att
det var en 2:a på den fem-
gradiga brandriskskalan.
Men på statliga Räddnings-
verkets hemsida på internet
framgick att det var 5, en
mycket stor brandrisk, i
Bräcke kommun... På grund
av bränderna ställdes all or-
dinarie tågtrafik in mellan
Sundsvall och Östersund
under dagen. Under ett par
timmar blev det även stopp
för tågtrafiken från Ånge
och norrut.

Ingmar Reslegård

Styrelse

Ordförande Roland Ek	Finsvik 2327	0611-660 81
V.Ordf. Björn Thunberg	N:a Kyrkogatan 22 C	0611-136 69
Sekr. Birgit Hallin	Muggård 4	0611-714 01
Kassör Agneta Olofsson	Kastellgatan 26	0611-221 85
Ledamot Örjan Öberg	Parkgatan 27	0611-221 88
Ersätt. Rigmor Öberg	Parkgatan 27	0611-221 88
Ersätt. Barbro Markström	V. Ringvägen 100	0611-222 13

Revisorer

Björn Nilsson	Maratongatan 22	
Lennart Hellsten	Hovsgatan 56	0611-184 95
Suppl. Sixten Lundkvist	Brännavägen 88	0611-233 22

Valberedning

Inga Hökengren	Theodor H. väg 49	0611-231 77
Lennart Björklund	Hälletorpsvägen 26	0611-179 86
Ordf. Sören Svedberg	Betesvägen 51	0611-157 84

Klubbmästare

Astrid Westerlund	V. Ringvägen 100	0611-511352
Inga Hökengren	Theodor H. väg 49	0611-231 77
Gunvor Svedberg	Betesvägen 51	0611-157 84

Redaktionskommitté

Agneta Olofsson (*)	Kastellgatan 26	0611-221 85
Björn Thunberg	N:a Kyrkogatan 22 C	0611-136 69

Redaktör

Åke Omberg	Överdalen 2230	0611-606 85
------------	----------------	-------------

Ansvarig Utgivare

Roland Ek	Finsvik 2327	0611-660 81
-----------	--------------	-------------

Nya Medlemmar

Rolf Nordstrand
Stockholm.

Eva Wicander
Härnösand

Gösta Vestman
Härnösand

(*) ao@genea.se

GLÖM EJ att be-
tala medlemsavgif-
ten! 100 kr/35 kr för
år 2005
på pg 43 61 16-8
Kassören

**Medlemsavgiften är 100:- Familjemedlem 35:-
Företag/Föreningar 200:- Postgirokontot är 43 61 16 - 8**

Försäljning av vissa lösnummer. Priset 20kr + porto. Innan betalning sker tag kontakt med Agneta på 0611-22185 eller ao@genea.se så får du veta tillgängliga nummer.

E-post till Agneta
ao@genea.se
E-post till Åke
overdal@telia.com

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Så har vi avverkat vårt 15:e årsmöte och jag vill tacka för årsmötets förtroende att få verka som ordförande ytterligare en mandatperiod.

Jag vill tacka de avgående styrelseledamöterna Lars Drejare och Lennart Björklund, Margareta Grafström i valberedningen, klubbvärdinnorna Kerstin Drejare och Asta Brunnéd och Stig Brunnéd som revisor. Birgit Hallin och Barbro Markström hälsas välkomna in i styrelsen.

Vårterminen avslutas med en utflykt till Graninge bruk som säkert blir trevligt ! Höstterminens program håller på att utformas. Men kom gärna med förslag till verksamhet.

Lördagsöppet på LAH har varit tämligen väl besökt, så vi hoppas att få fortsätta.

Den gamla frågan om egen lokal finns alltid i tankarna, kanske någon har en lösning på den.

Vårt 15-årsjubileum kommer i all enkelhet att firas i höst.

Roland Ek

Thords tankar

I boken "Thords tankar" berättar arkivlektor Thord Bylund att det var en slump som gjorde honom till släktforskare. En kamrat visade Thord sin släktutredning och det var en läsning som intresserade honom.

Om han kan, så kan väl jag, som bor granne med landsarkivet, tänkte Thord.

Den slumpen och tanken har blivit till stor glädje för många släktforskare. Många har fått hjälp av hans stora kunnande inom släktforskningen.

Bland bokens många kapitel kan nämnas: Registrera mera, Mormonfilmningen, Embryot till SVAR, äkta och oäkta barn, Konservera en änka, Förfärliga företeelser i arkiven, Nu förbrukade ord, Fler ord från den gråaste forntiden mm.

Ett intressant avsnitt handlar om "Kampen om kyrkoarkiven", som handlar om svårigheten att få in kyrkohandlingar till landsarkivet.

Boken är nr 18 i serien Arkiv i Norrland och som utgivare står Landsarkivet i Härnösand. Louise Nyberg har varit intervjuare och stått för redigering av materialet.

Thords tankar finns att köpa på Landsarkivet i Härnösand för 200:-

LÄSTIPS OM SMEDER PÅ VÄSTANÅ

Under året har bl. a två skrifter kommit, som behandlar smedfamiljer och deras liv på Västana bruk i Viksjö socken, Ångermanland. Det är **Smedsliv på Väs-tana Bruk, upp-teckningar av Carl-Herman Tillhagen (46 s, A4-format)** och **Smedsfamiljer på Västana Bruk, familjeregister av Roland Ek (79 s, A4-format)**, utgivna med stöd av Viksjö Hembyggs- och Turistförening, Landstinget Västernorrlands ramprogram för Industrisamhällets Kulturarv (ISKA - Europeiska regionala utvecklingsfonden) och Västana-fallets naturum Ek förening.

Etnologen och fd. intendenten vid Nordiska Muséet, **Carl-Herman Tillhagen**, född i Sundsvall 1906 och student där 1920, gjorde under 1930-talet flera upp-teckningar från svenska bruksorter, för Västana den 7 – 9 september 1936. Hans främste sagesman var f.d. faktorismeden Johan Hägerström på Svedjorna, född 1863 på Västana. Tillhagen beskriver honom så här: "Jag fann i honom en 70 års man, litet döv men för övrigt med alla själs- och kroppskrafter i behåll. Han gav ett synnerligen förtroendefullt intryck, och befanns efter få frågor vara en ypperlig sagesman... Han var också en utomordentligt älskvärd och gästfri människa, som jämte sin hustru gjorde allt för att jag skulle trivas..." (s 6). För intervjuerna hade Tillhagen en viss ämnesuppdelning. De svar han fick antecknade han så ordagrant som möjligt, vilket återges i texten. Det finns åtta huvudavdelningar med underavdelningar: **Arbetet** med arbetstid, mästare, mästersven, hur arbetet gick till, arbetsdräkten.. **Arbetsförtjänster** med ackordsinkomster, fria husrum, kofödor, potatisland. **Mat och dryck** med vad man åt i vardagslag, julmaten, handelsboden. **Bostäder** med smedsgårdarna, rummens möblering, trångboddhet, rengöring . **Fritiden** med jakten, fisket, brännvinet, dansen, söndagen. **Den gamla goda tiden** med arbetstillgången, hjälpsamheten, smeder och patron, fattigvården, fusk, hemarbetet, renligheten, nattvakten.. **Tro och övertro** med smedstomten, jaktlyckan, trollfåglar, abborrbönen, drömströmming. **Skämtlynnne** med heta spikar på golvet, lura de besökande ner i vasklåren, skrämman genom att lyfta på skjortan, slå spetthovatten i drickeshämtaren. Tillhagen hade också några andra sagesmän, bl. a L E Ljungberg, född 1864 på Västana, som hade varit kol-dräng och arbetare. Från 15-16 årsåldern minns han det tunga och krävande arbetet: "Jag skulle draga in kol, så skulle jag väga upp tackjärn, sedan lägga detta på valvet, och så skulle jag stå framme vid härden, när den var färdig, smältan, och köra den dit åt hammaren på smältkärran, ... och till slut skulle vi smida ihop smältan.

Fortsättning nästa sida

En gång for hon upp och slog mig i skallen... Men det var bara att fortsätta arbetet” (s 9). Johan Laggren, född 1858 på Västanå, hade haft liknande uppgifter och berättade att de även måste göra dagsverken åt herrgården, särskilt under slåttern, då det skulle ordnas med hässjevirke, hässjor och gårdsgårdar. Brukarbetarnas kvinnor fick göra dryga dagsverken.

Smedsbostaden hade kök och kammare. Köket var störst och dominerades av spisen. Familjerna var barnrika. Till natten fick man stuva ihop sig, ofta skavfötters. Bostäderna var kalla och dragiga. Husmor höll rent, så gott det gick. Varje lördag skurades det med vatten och sand och mannens svettiga och sotiga strykskjortor, som användes i smedjan, tvättades. Hustrun skulle också sköta den jordbit och de kor, som hörde till bostaden. Till helgen klädde smeden sig vanligen fin och gick med familjen den dryga halv-milen till Viksjö kyrka. Ibland lästes postillan hemma. Några ville då ha en ”klämtsüp” sedan de läst ett stycke och så en ”klämtsüp” som avslutning. ”Men så var de ju dom, som söp sej full på lördgskvällen å var full till måndagsmorn...” (s 24).

Skriften är illustrerad med fotografier, bl. a två tagna av Tillhagen vid hans besök hos Johan Hägerström 1936 samt fotografier från 1926 och 1930 med Hägerströms gård i Svedjorna och hans hustru Johanna. Omslagsfotografiet i färg med Västanå blåsverkshus från 1700-talet har tagits av hembygdsforskaren Ola Engström.

Roland Ek är mångårig släktforskare och ordförande i Härnösands släktforskarförening. Hans arbete **Smedsfamiljer vid Västanå bruk** omfattar ca 1744 – 1867. För sammanställningarna har använts kyrkoskrivningshandlingar i Viksjö kyrkoarkiv och uppgifter ur Västanå bruks arkiv hos SCA, Merloarkivet i Timrå. De familjer, som här framträder får sin förankring i verkliga livet genom Carl-Herman Tillhagens uppteckningar. Därmed kompletterar de båda skrifterna varandra och kan knytas samman i ett värdefullt faktautbyte. För att konkret illustrera detta kan hänvisas till den av Tillhagen flitigt återopade **Johan Erik Hägerström**, vars föräldrar och syskon m fl. finns i Roland Eks arbete (s 33 f). Hägerströms far hette också **Johan Erik Hägerström** (1830-1895) och var spik- och manufakturmed på Västanå, där han avled vid 65 års ålder.

Här tillverkades 1878 den stora järnkista, som i dag kan ses nedanför predikstolen i Viksjö kyrka. Kistan räddades vid gamla kyrkans brand 1926. Hans maka i första giftet och sonen Johan Eriks mor, hette **Albertina Sjödahl** (1827-1864) och kom från Gålsjö bruk, där hennes far **Johan Sjödahl** (1785-1847) var klensmed (s 31). **La(g)gren** var en stor smedsfamilj på Västanå med anknytning till Lagfors bruk i grannförsamlingen Ljustorp (s 40 f). Lars Lagren föddes 1778 i Ljustorp, varifrån föräldrarna flyttade till Lögdö bruk 1787 och sedan till Västanå, där Lars blev hammarsmed. Sonen Lars Gustaf Lagren (f 1810) blev mästaremed på Västanå,

Fortsättning nästa sida

gifte sig 1834 i Stigsjö med torpardottern Katarina Eriksdotter i Sörgården (f 1810). De flyttade 1835 till Åvike bruk i Hässjö församling (s 42).

Roland Ek har använt släktforskningsprogrammet Holger. Förutom personregister finns ett ortsregister med bl. a **Preussen** och **Remscheid**. **Johan Vilhelm Geberhoff** var född i Preussen (Tyskland) och finns i 1755 års mantalslängd. Han var den förste smeden på Västanå (s 36). Mästersmeden **Johan Angermund** var född i Remscheid, Solingen, Tyskland och verksam på Graninge bruk, där han avled 1779 (s 27). Flera av hans ättlingar med efternamnet Granberg, blev smeder på Västanå. Skickliga smeder var efterfrågade och flyttade ofta. Folket på Västanå kunde vara födda litet här och var, t ex Isak Norman i Mora 1805, Carl Vilhelm Norman i Hedemora 1835 och Johan Blom i Karbenning 1792. Särskilt intressanta är vidare de hänvisningar, som gjorts till handlingar i Västanå bruksarkiv, däribland smedskontrakten. Där fanns jag min morfars farfar Johan Berg, som undertecknat hammarsmedskontrakt 1851, 1852 och 1853 vid Östra hammarens nedre ström (s 27). Här fick jag också veta att han ingick i hammarsmedsmästare Elias Granlunds arbetslag tillsammans med koldrängen Anders Forsberg (s 13 f).

I båda skrifterna har läsaren åtskilligt att hämta. Roland Ek har bearbetat personuppgifter, som besparar släktforskaren mycken tid och möda. Det är bara att "ta för sig" från hans färdiglagda pussel. Och Carl-Herman Tillhagens uppteckningar ger oss den vardag, som var dessa smedfamiljers livs-

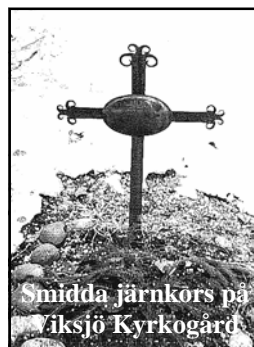
villkor. Men det är också en bruksmiljö, som delvis är allmängiltig och därför kan användas för att få en uppfattning om livet på andra bruk häromkring.

Viksjö kista, tillverkad 1878 av J E Hägerström, räddades vid branden 1926.

Den praktfulla mässkruden från 1829, förvarad i Hägerströms kista, skonades 1926.

Smidda järnkors på Viksjö Kyrkogård.

*Text & Foto
Barbro Anderson*

Nutid möter dåtid. Snöscooter & smedsbostäder från 1800-talet.

”Bottenlös som prästsäcken”

I föregående nummer av Bäfvernytt var en artikel av Margareta Grafström med rubriken Likstodskon införd. Händelsen utspelades i Doretea, Västerbotten.

Hur många kor som under äldre tider fick ledas ut från fattiga människors ladugårdar till Kyrkoherdeboställena, vet vi inte, men det var troligen åtskilliga. Kon måste visas upp före begravningen, dvs. före prästens likstodspredikan. I 1600-talets Sverige var det säkert frestande för en kyrkoherde att stärka sin ekonomi med en ko, även om den som drabbades var fattig.

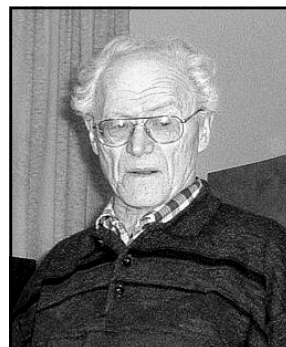
Det hela låter groteskt i våra öron men kyrkoherden hade faktiskt juridiskt rätt att kräva en rejäl ersättning för en likstodspredikan. Det ingick i prästernas rättighetskatalog, men tillämpades lite olika, får man anta. Med tanke på kyrkoherdens uppdrag i den kristna församlingens tjänst att vara en god förebild genom att bl.a. visa omtanke och barmhärtighet gentemot sina församlingsbor, borde han ju som god herde ha avstått den feta inkomsten och ändå kunnat prestera en vacker likstodspredikan.

När det gällde prästens inkomster i form av naturprodukter från församlingensborna fanns det i äldre tider ett talesätt i övre ådalen i Ångermanland med följande lydelse: ”Bottenlös som

prästsäcken”. Vad som åsyftades är nog tämligen klart. Man tyckte att prästen var för girig. I rättvisans namn ska sägas, att prästerna inte alla gånger fick som de ville, när det gällde likstodsersättning. Både biskopen och landshövdingen i nordligare delar av landet försökte avstyra de grövsta övertrampen och ville på så sätt modifiera kraven.

I serien Övre Norrland förr i tiden nr 4 ges exempel på att ämnet var kontroversiellt och föremål för allvarlig diskussion. Där står bl.a: Prästlönen utgick till stor del i naturprodukter. Så skulle kyrkoherden ha tionde av säd (”skafttionde”), kreatur, (”kvicktionde”) smör, fisk, säl och annat jaktbyte. Vid jordfästning skulle prästen för sitt besvär ha s.k. likstod. Även vid barn dop, lysning, vigsel, kyrktagning och nattvardsgång skulle viss ersättning lämnas till prästen.

Vid landstinget i Västerbotten 1688 beslöt man att likstoden skulle vara en daler silvermynt, d.v.s. hälften eller en tredjedel av vad en ko kostade. Men trots detta fortsatte en del präster att begära en ko. Att allmogen på sitt eget sätt reagerade mot en del giriga präster är förståeligt. Därav uttrycket om den bottenlösa prästsäcken.

Ola Johansson

Oktobermötet Härnösands släktforskare

Vid oktobermötet med Härnösands släktforskare berättade Arild Eriksson "skogsarbetarminnen". Självt var han född i skogen i en liten by i Högsjö med mycken fattigdom. Men fattigdomen kan fördras om den delas av alla.

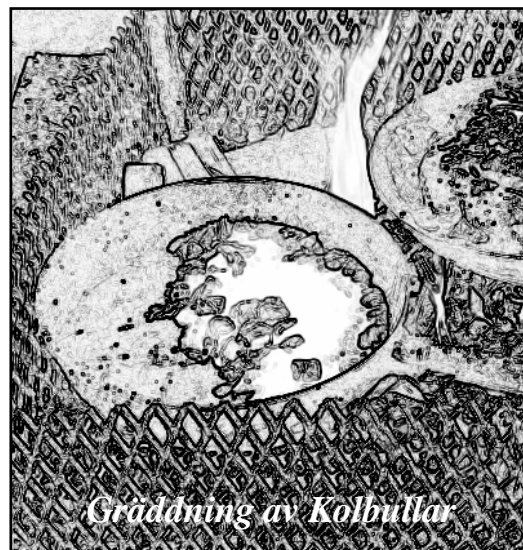
Sitt första minne av arbetat hade han som femåring då han fick följa far sin och övernatta i en skogsarbetarkoja. Det rök in så förfärligt att han måste röra sig krypande längs golvet. Men skogsarbetare blev han, största delen i Graningeverkens tjänst.

Arbetsvillkoren växlade. Mycket snö, sträng kyla och ackordsjobb gjorde att en del slet ut sig. Efter en strejk 1975 sades avtalet upp och villkoren blev bättre. Fast lön i botten och tillägg för prestation plus "hallonsaft" med Graningeverkens skogschef. Som planteringschef såg Eriksson till att DDT kom bort och i umgänget med direktörerna i styrelsen, dit han också kom, hade han anledning att citera E G Geijers "Den lilla kolargossen".

Erbjudandet om en guldklocka efter 25 års anställning i bolaget accepterade han inte, däremot vore en "päraln" - för kupning av potatis - inte ovälkommen. "Om jag sagt det till Verstegeh så hade jag säkert fått den".

Han talade också om kolbullens välsignelse för skogsarbetaren. Men det

ska vara amerikanskt fläsk i den för att komma upp i de 9000 kalorier som en skogsarbetare behöver för att klara 55 timmars jobb i veckan.

Gräddning av Kolbullar

Den gamla stocksågen var allt ett djävulens redskap! Två man måste man vara, i djupsnö eller i den värsta myggplågan och så låg stubbe. Timmersvansen däremot var den bästa kompis som kommit till i skogen. Att fila en timmersvans är näst intill en njutning, tyckte han. Nu är det motorsåg och skördare och kalhyggen som gäller och det är en tråkig utveckling.

En jämförelse: Om man tänker sig en skogsarbetare som jobbat i 50 år i skogen från 1904 till 1990. Totalt under denna tid har han tjänat 3,7 miljoner. Detta är vad ett forbollsproffs - som Henke Larsson - kan förtjäna på två och en halv månad!

Lars Drejare

Härnösands släktforskare

Vid vårterminens första möte talade landsarkivarie Carina Strömberg om landsarkivet. Hon lämnade en god översikt över arkivet, dess arbete och organisation.

Carina Strömberg

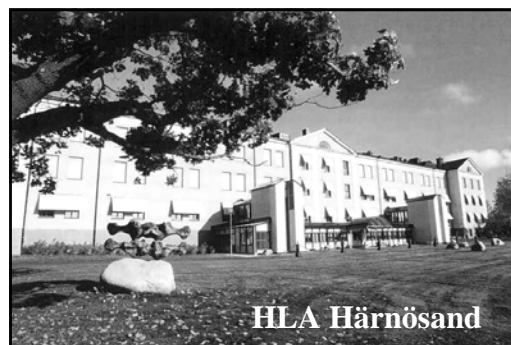
Hon betonade samarbetet mellan arkivet och släktforskarföreningarna, till exempel genom att Härnösandsföreningen har sina möten där och att dess medlemmar hjälper till vid Arkivens dag på hösten och vid lördagsöppet. Mycket av materialet som finns på arkivet är okänt för den stora allmänheten. Upplysning behövs.

I Sverige finns sju landsarkiv, det äldsta i Vadstena, vilket tillkom 1899. HLA, Härnösand, från 1935, omfattar Gävleborg, Västernorrland och Norrbotten, 47 procent av landets yta och cirka en miljoner innevånare.

HLA är basinstitution för forskning och kultur, har tillsyn över 75 lokala

och regionala myndigheter med cirka 175 lokalkontor. Under 2004 gjordes 97 inspektioner och besök vid sådana. Materialet i Härnösand är numera uppdelat på gamla HLA (före detta "vanföret") vid Jonas Bures plats OchKusthöjden, före detta KA5. I Härnösands finns i dag 79 282 hyllmeter (sju miljoner) arkivhandlingar, en kraftig ökning de senaste åren. Dessutom ett bibliotek med 2 100 hyllmeter, foton, magnetband och närmare 330 000 stycken mikrokort.

Budgeten omfattar 36 miljoner och cirka 70 personer är anställda. 5 127 forskarbesök gjordes under 2004 och 40 452 förfrågningar besvarades.

Viss digitalisering av materialet pågår men frågan är hur det ska bevaras i framtiden. Mycket arbete väntar på att bli gjort. Inskrivningsmyndighetens arkiv för hela landet och hela fastighetsregistret är numera samlat i Härnösand. Detta har medfört betydligt ökat arbete. Föreningens tack för det intressanta föredraget framfördes av Roland Ek, ordförande i föreningen. Vid kommande möte talar Erik Storhannus om en brevväxling från Kanadas ödemarker och på årsmötet bidrar Anders Hansson med en redogörelse om Armfeldts karoliner på återtag över Jämtlandsfjällen 1718-1719.

Lars Drejare

Berättelsen om min pappas morfar, Magnus Dahlén, 17/2 1827 – 24/9 1900.

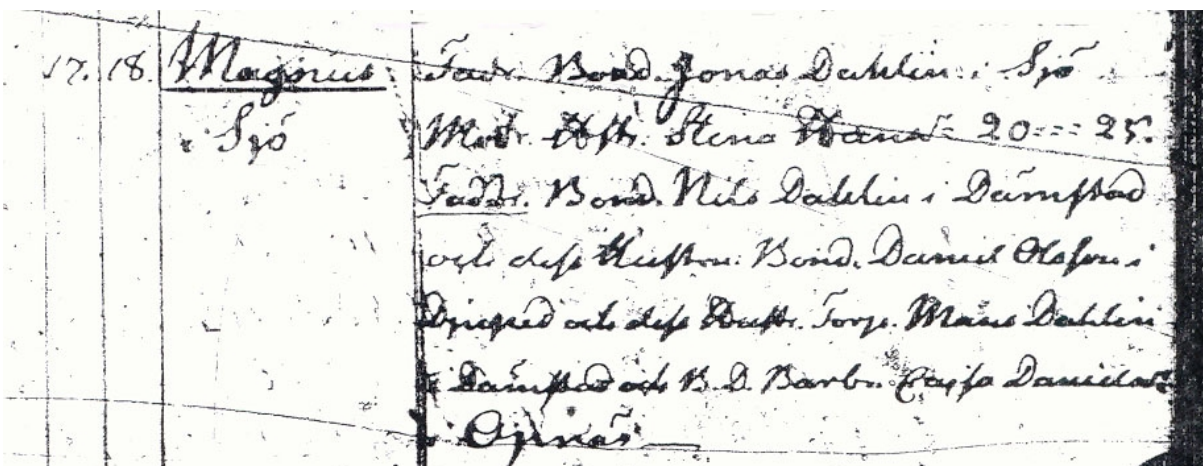
Föräldrar: Bonden Jonas Dahlén född 25/8 1799 i Dämsta, Styrnäs och död 16/10 1850 i Sundsvall samt han hustru Christina Hansdotter född 17/11 1806 i ??? och död 14/4 1840 i Boteå.

Föräldrarna gifter sig 14/11 1823.

Deras första barn blev Magnus, som föddes lördagen den 17:e februari 1827 i Sjö, Styrnäs.

Vid dopet, som skedde i Styrnäs kyrka söndagen den 18:e februari, var förutom föräldrarna följande faddrar närvarande: "Bonden Nils Dahlin med hustru i Dämsta; Bonden Daniel Olofsson med hustru i Djuped; Torparen Måns Dahlin i Dämsta samt Bondedottern Barbro Cajsa Danielsdotter i Opnäs".

Utdrag ur Födelse- och Dopboken Styrnäs C:1 för februari 1827:

Övriga barn är Johannes född 31/7 1832, också i Sjö, Styrnäs, samt Jonas född 13/5 1836 i Kalknäs, Boteå, dit familjen flyttade år 1833.

År 1840, den 14/4 avlider modern. i en ålder av 33 år, 4 månader och 27 dagar. Som dödsorsak anges "Thyphus".

Den nu återstående familjen flyttar den 24 november 1842 till Sundsvall.

Fadern, som nu är skräddarmästare, gifter år 1845 om sig med Anna Erika Öberg, f 6/11 1820. I det äktenskapet föds sju barn.

År 1848, den 1/8 flyttar, den då 21-åriga, Magnus till "Ångermanland". Ja, så står det i kyrkboken (Sundsvall A1:5a, sid 523, kort 6/8).

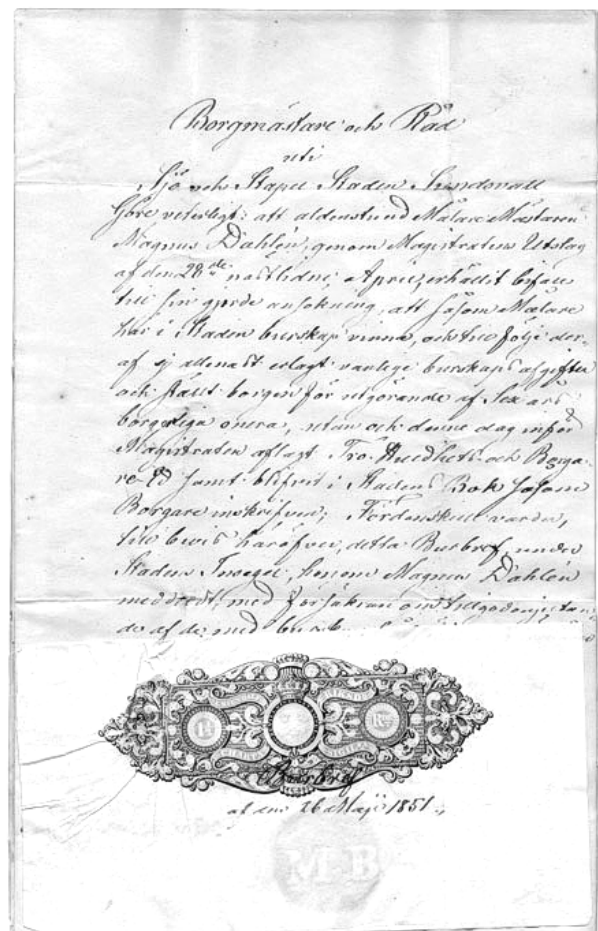
Efter mycket sökande hittar jag honom i Nora, (Nora A1:8 sid 283 kort 6/8) hos bonden Jon Abramsson. Här står också att Magnus är född i Sundsvall, vilket är fel, han föddes ju i Styrnäs.

Vad han gjorde i Nora vet jag inte. Först trodde jag att han arbetade vid bygget av Nora Kyrka, men den byggdes långt tidigare. Det finns heller inga anteckningar om någon renovering av kyrkan vid denna tidpunkt.

Fortsättning nästa sida

Jon Abramsson har en stor familj. Speciellt dottern Stina-Märta, som är jämn-årig med Magnus, tilldrar sig Magnus' intresse.

Enligt anteckningar jag hittat i min fars arkiv var det tydligen vanligt att målare bodde hos Jon Abrahamsson.

Den 21/11 1850 flyttar han emellertid tillbaka till sin far och styvmor i Sundsvall

Mästarebrev i målareyrket är utfärdat av Magistraten "uti sjö och stapelstaden Sundsvall" den 26:e april 1851.

En månad senare, den 26:e maj, är hans burskapsbrev utfärdat. Detta betyder att han nu är berättigad att som målarmästare själv åta sig arbeten.

Enligt A-boken för Sundsvall flyttar Magnus från sin far och styvmor, troligen 1852, eller 1853, och bildar familj med Stina-Märta Jonsdotter ("inflyttad från Nora 1852").

ORDASKATTEN från A till Ö

Vi ska på begäran publicera ett förenklat landsmålsalfabet som lätt kan läras. 1) Det mycket vanliga vokalljud som ligger mellan å och ö nedtecknas med en (8). 2) Det tjocka l-ljudet betecknas med stort L, även mitt i ett ord), 3) Tjockt n-ljud skrives med stort N.

av Ola Johansson

Löst = gäller om veckopengar. ”Ja ha int na löst på mej”.

Löte = 1) Ytterbana på hjul. 2) Kort vägstycke. 3) Lynne. ”Dä bero på va han ä på för löte”.

L8m-hagg = avkapning av röta på timmerstock.

Lömmen = muskelvärk efter ensidig kroppsans-tängning.

L8mmen = (betoning på första stavelsen. Storändan på timmerstock.

Mag = mager.

Maga-far = epodemisk magsjukdom.

Magahov = måttlighet.

Mangnä = bli mager.

MaLa = en hel mängd.

Mammelukker = halv-långa flickkalsonger med breda spetsar nedtill. (Se gamla familjepor-trätt!).

MaN8mt = tillgodo, bra att ha eller finna.

Marsch = tröskvandring dragen av häst, tredelad rundbult med träpluggar. Körningen skedde i cirkel.

Mata = mognad, säden blir matnyttig.

Meu-sam = skrockfull.

Mebårä = gödselränna i lagårn.

Mellalag = mellanavgift.

Men-gadd = innanmäte i as.

Mig-boL = urineränna i lagårn.

Migä = kasta vatten.

Modra = 1) hysteri hos småbarn. 2) kvinnopass-ion.

Morsamt = lustigt, muntert.

Mot-h8ga = motlut, upphöjning på väg.

MuL-p8ssa = havretornister.

Myrmäken = enkel beckasin.

Myssen = små råttor och möss.

Måka, m8kka = skyffla undan.

Mäkker = lågmält bråkande av get.

Mägdä = dåligt följe, te.x tattare.

MäLa bort i ögä = de sista kornen i malden

som faller ner i kvarnstenen. Uttrycket har brukats även för attbeteckna ett slutfört arbete.

Märdarn = mjölnaren.

Märtnä = marknad.

M8dd = uttröttad.

Mönna = att ro baklänges, backa med årorna.

M8 = avfall av hö.

M8e-ost = ost av surmjölk.

M8kka8mmä = gödselränna i lagårn.

M8jt = lugnt, vackert väder.

M8Lä =tugga hårt bröd.

M8nnet = uppstudsigt.

M8n-styv = 1) häst som är styv i munnen och ej gärna lyder tömmarna.

2) stor i orden, pratsam.

M8ran = sågspån.

M8rest = i morse.

M8rn-göbb = kompakt molnanhopning.

M8rn8m = i morgon bitti.

M8skä = tugga högljutt.

M8sket = murket.

Na = något.

Nabb = udde, landtunga.

Se vidare i nästa nummer.

Novembermötet Härnösands släktforskare

Vid föreningens novembermöte var 40 personer närvarande.

Peter Sjölund höll ett mycket trevligt föredrag om hur han åkte till Salt Lake City, USA, för att leta reda på slakten Angermunds ursprung i Tyskland. Salt Lake City är nämligen släktforskarnas Mekka tack vare mormonernas inventering och insamling av släkter i hela världen. I deras Family History Library finns där 2,3 milj. Rullar mikrofilm på kyrkböcker. 750 000 mikrokort och en databas omfattande 700 milj. Människor. Där finns vidare 160 datorer, 500 filmläsare och 230 personliga medhjälpare vid sökning och allt är gratis! Slakten Angermund kunde ursprungligen lokaliseras till staden

Foto: Örjan Öberg

Peter Sjölund

Burg i Ruhrområdet. Med hjälp av familjesökning i sex städer, en lokal karta och personliga kontakter kom Sjölund fram till att Johan Angermund från Solingen (känt stålverk) år 1749 utvandrade till Sverige och hamnade i Graninge med sin familj.

På samma sätt kunde han också hitta Johan Angermunds hustru, född Rüggeberg och Karl Fredrik Mähler som kom hit samtidigt. Båda männen var smeder och började arbeta vid det nystartade Graninge Bruk detta år.

Lars Drejare

EFTERLYSNING.

På mångas begäran öppnar vi nu en möjlighet för släktforskare att efterlysa pusselbitar i sitt detektivarbete.

Skriv en kort text om vem ni efterlyser och uppge kontaktuppgifter. Vi förmedlar inga kontakter, men vi publicerar efterlysningen här på Hela Livet. Mejla din efterlysning till;

helalivet@folkbladet.nu

Exempel;

OBS! påhittat: "Jag heter Maja Karlsson och söker min mormors storasyster. Mormor hette Ellen Stoor, gift Carlsson, född 1898 uppvuxen i Gävletrakten, flyttade till Skellefteå på 1930-talet. System hette Alice, mer uppgifter finns inte. Mejla svar till maja@notmejl.se."

Ljustorps socken - AnGripen - Medlemstidning på CD

Ljustorps socken gränsar i norr till Indals-Liden och Viksjö, i väster till Indal och Indalsliden, i söder till Hässjö och i öster till Stigsjö. Socknens areal utgör 481,25 kvadratkilometer. Den hör i judiciellt hänseende till Ljustorps tingslag och länsmansdistrikt, Medelpads östra fögderi och domsaga.

Af sjöar märkas Laxsjön, Kroksjön, Eksjön, stor- och Lill-rotsjön, Bredsjön, Lännsjön, Råggesjön, Skinnsjön, Myckelsjön och Aspsjön och af rinnande vatten Ljustorpsån, Skällomån och Mjellån, den förste och siste bildade mycket värdefulla flottleder.

En högst betydande del av de afsevärda skogsvidder, som äro tillfinnandes inom socknen ligga i bolagens händer, särskilt Sunds bolag och J. A. Enhörnings trävaruaktiebolag.

Bland indistruella anläggningar märkas Nylands såg och kvarn, Edsta d:o, Skäljoms kvarn, Bredsjöns såg och kvarn, Stafre såg och kvarn, Öppoms såg och kvarn samt såg och kvarn i Lagfors.

Därtill har förr funnits ett järnbruk i Lagfors ägdt af Sunds aktiebolag, men är detta bruk numera nedlagt. Lagfors hade en egen kyrka.

Telegraf och telefonstation, i Björkom 33 km från Sundsvall och 40 km från Hernösand. Postkontoret är förlagdt till Ljustorps prästgård i Mellberg.

Närmaste skjutsstation finnes i Stafre på 6 km afstånd. Socknens innevånareantal utgjorde den 31 december 1908 2,527 personer.

VÄSRETNORRLANDS LÄNS-KALENDER.

Utgiven av JOH. BERGLUND 1909

STADSVAKTMÄSTARE

Malmö Släktforskarförening har tillsammans med DigiArkiv AB tagit fram en CD innehållande samtliga 52 nummer av medlemstidningen AnGripen som kommit ut mellan åren 1987-2004. På skivan finns även med register sorterat på författare, nummer och ämne.

Skivan kostar endast 70 kr (porto tillkommer) och kan beställas på

bestallning@msff.se

eller 040-92 45 38.

Mer information om skivan finns på

www.msff.se/angripen.pdf

Med vänliga hälsningar

Johan Schöld

ordf. Malmö Släktforskarförening

I lysnings- och vigselboken för Nora finns år 1852 antecknat lysning den 4:e och 11:e april. Varför finnes ingen anteckning om en 3:e lysning? Längst ut till höger på denna rad finnes en kommentar "Lysningsattest från Sundsvall". En annan källa är en utflyttningsattest från Sundsvall daterad 28:e november 1868. Där står bl. a. "i äktenskap förenade 1853".

Den 24/7 1853 tar de ut flyttning till Boteå. Här är det en hel del osäkerheter om de verkliga förhållandena. Klart står dock att de vistas i Boteå under tiden augusti 1853 till december 1868.

Som bevis för detta finnes anteckningar i Boteå A1:6 (1849-57) (där de finnes upptagna hos Magnus yngre bror Jonas). I kyrkboken har prästen kommenterat "Bägge skrivna i Sundsvall". En första nattvardsgång 3/9 1854 finnes noterad. Deras döttrar är också födda i Boteå 1854 och 1859.

Enligt Boteå A1:7 (1858-65) finnes de kvar i Boteå under denna period.

Här har prästen kommenterat "Mantalskriven i Sundsvall".

Ett dokument som stöder denna teori är följande utflyttningsattest som jag hittat i Nora HII:2

Fol. 48 *Tjorneå*
Mälaren M Dahlin Debet.

1874 års Kommunal-Utgifter:		Riksmunt.
Till Orgeln för _____ seland a 12 ½ öre		
" Wägdelningen för _____ seland a 40 öre		
För i mantal satt jord _____ fyrkar a 7 öre		
annan jordbruksfastighet _____ fyrkar a 6 öre		
" öfriga bestämningföremål 20 fyrkar a 6 öre		1 20
Till Fölkstolan för 20 fyrkar a 10 öre		2 -
" Vårarebostaden för 20 fyrkar a 4 öre		80
dito för 3 personer a 35 öre		105
" Fölkstolan för 3 personer a 18 öre		54
" Fattigwården för 1 män a 50 öre		50
" dito för 2 qvinnor a 25 öre		50
" Orgeln för 3 personer a 30 öre		90
Vins- och Wändren för 3 personer a 5 öre		15
Orgelnistlön		75
Fjerdingsmanlön		
Brandstodsafgift		1 32
Ensplogningsersättning		
Entreprenadsjämning		
Postbefordringsafgift		11
Resterande bidrag i spanmål 5 fanner a 32 öre		1 60
	Summa	11 42
Utgår:		
Ersättning för fattighjon _____ dygnt a 40 öre		
Entreprenadsjämning		
Summa till betalning den 15 Februari 1875.		11 42

Nora & Resvik i Januari 1875.

P. Westman.

		Riksmunt.
1875 den 15 Februari	betalt	11 42
	Dwitteras	
	<i>P. Westman</i>	

Fortsättning nästa sida

Målaren Magnus Dahlén född 1827 17/2 och hans hustru Christina Märtha Jonsdotter, född 1837 13/5 i äktenskap förenade 1853 och samma år den 24 juli härifrån utskrivna till Boteå, woro då attesterade för god christendomskunskap obehindrad nattvardsgång och wälfrejdad wandel. På begäran om utflyttningsattest till Nora, warder detta ånyo inygat.

Sundsvall den 28 Nov. 1868.

H Salén

Som jag tolkar det hela, har de i Sundsvall "tagit ut flyttning" till Boteå, flyttat till Boteå, men sen aldrig skrivit sig där.

Enligt anteckningar i Nora A1:10 1862–69) kommer Magnus Dahlén med familj flyttande till Salteå, Nora från Sundsvall.7/12 1868. Detta bekräftas av anteckningar i inflyttningslängden, där står det den 7/12 1868 "Målaren M Dahlén med familj från Sundsvall" till Salteå. 1M, 3K (1 man, tre kvinnor).

Någon gång under perioden 1870 –80 flyttar de till torpet i Tjärned. Enligt anteckningar som jag hittat bland min pappas dokument byggde Magnus torpet i Tjärned år 1866. Eftersom Magnus med familj då bodde i Sundsvall kan det inte vara så.

Jag har inte hittat mycket som bekräftar detta. Det enda är en debetsedel över "1874 års Kommunal-Utskylder". Den bekräftar att Magnus då bodde i Tjärned.

27/11 1883 avlider Stina-Märta. Begravning den 3/1 1884. Som dödsorsak anges "Blodstörtning"

24/11 1900 avlider Magnus. Begravning den 4/12. Som dödsorsak anges "Bräck och inflammation".

Örjan Öberg

Släktforskarföreningens
Postgirokonto är 43 61 16 - 8

Några källor till emigrantforskning

Litteratur

Emigrantforska steg för steg Clemensson

Låt farfar vila i frid Ola Lindbäck

Börja på hemmaplan

Leta brev, vykort och adressböcker.

På gamla fotografier finns ofta fotografens namn och hemstad.

Fråga ut släktingar – kanske har kusiner eller sysslingar sparat gamla brev mm.

Var slog sig andra emigranter från samma ort ner? Fråga hembygdsforskare.

Om du hittar en gammal adress: Skriv ett brev till adressen, men klistra inte igen brevet – om inte adressaten eller dess ättlingar finns kvar, kanske någon som vet vart de flyttat är nyfiken och öppnar brevet.

Husförhörslängder och flyttningslängder

I husförhörslängden står oftast endast ”Amerika” i utflyttningskolumnen. Tänk på att även titta på utflyttningslängden. Emigranter bytte ofta efternamn – på båten, vid landstigningen eller kanske redan i den svenska hamnen. Kvinnors ”dotternamn” ändrades ofta till ”sonnamn” redan vid utvandringen, t ex Johansdotter blev Johansson eller Johanson eller Johnson. Persdotter och Persson ändrades ofta till Peterson i Amerika. Vid familjeutvandring antog hela familjen familjefaderns efternamn.

Bouppteckningar, småprotokoll och dombokens inneliggande handlingar

Kontrollera om det finns en bouppteckning efter emigrantens föräldrar eller syskon utan bröstarvingar. Där kan finnas upplysningar om emigrantens hemort. Om emigranten var delägare i en fastighet behövdes en fullmakt vid försäljning. En sådan kan finnas i domstolens småprotokoll eller dombokens inneliggande handlingar.

Passagerarlistor

Till de svenska passagerarlistorna finns register på CD-Emigranten. Med hjälp av biljettnumret kan man få fram personer som reser tillsammans. Ofta anges destinationsort i Amerika, vilken dock ofta inte alltid är densamma som slutdestinationen.

Danska emigrantarkivet med bl a de danska passagerarlistorna. (Gratis).

<http://www.emiarch.dk/home.php3> Välj Databases. Fyll i så få uppgifter som möjligt i formuläret.

Hamburgs stadsarkiv med passagerarlistor (Gratis). http://fhh1.hamburg.de/fhh/behoerden/staatsarchiv/link_to_your_roots/english/index.htm Välj Search Now.

Norska digitalarkivet, passagerarlistor från flera norska hamnar (Gratis)

<http://digitalarkivet.uib.no/cgi-win/wc/webcens.exe?slag=meny&kategori=5&spraak=e> Välj Emigranter och sedan Registers.

Ellis Islands officiella hemsida. (Gratis, registrering krävs)

<http://www.ellisland.org/default.asp>

Ellis Island, inkommande emigranter till New York 1892-1924, ofta med detaljerad information om destination i USA. Har bättre sökmöjligheter än föregående. (Gratis, registrering krävs)

<http://www.jewishgen.org/databases/eidb/ellis.html> Sök på många olika kombinationer.

Passagerarlistor, bl.a. emigranter som anlände till New York 1850-1891 (Avgiftsbelagd via Ancestry)

<http://www.ancestry.com/search/rectype/immigration/default.aspx>

Fortsättning nästa sida

SAKA, Svenskamerikanska kyrkoarkiv finns på mikrofilm på Svenska Emigrantinstitutet i Växjö. Många emigranter blev medlemmar i svenska församlingar i USA eller Kanada. Medlemslängder och andra arkivalier för dessa församlingar kan ge värdefulla upplysningar. Dataregister till SAKA har tagits fram för att underlätta sökningen.

Svenskamerikanska tidningar mm

Att hitta en "obituary", dödsruna, för en avliden emigrant kan ge upplysningar om dödsfallet, begravningen, barn och barnbarn mm. Svenska Emigrantinstitutet har många tidningar på mikrofilm och även dataregister till några.

Även svenskamerikanska föreningars och ordenssällskaps medlemslängder och protokoll finns i Växjö.

Census, folkräkning, finns i USA för jämna 10-tal år. Ibland finns även federala census för årtal som slutar på 5. Svenska Emigrantinstitutet har census för 1850, 1860, 1870, 1880, 1900 och 1910 på mikrofilm, företrädesvis svenskbygderna. Många census finns som dokument på internet, men man behöver helst bredband för att ladda upp sidorna på skärmen.

Amerikanska census, folkräkningar.

- [1930*](#) •[1890*](#) •[1850*](#) •[1810*](#)
- [1920*](#) •[1880*](#) •[1840*](#) •[1800*](#)
- [1910*](#) •[1870*](#) •[1830*](#) •[1790*](#)
- [1900](#) •[1860*](#) •[1820*](#)

Kyrkor, kyrkogårdar och begravningsbyråer

Kyrkor kan det löna sig att kontakta. Adresser till luterska kyrkor finns på <http://www.lutheransonline.com/> klicka på Congregations. Fd svenska församlingar finns under rubriken ELAC.

Det finns även en släktforskningssida där man kan lägga ut frågor <http://www.thrivent.com/lutheransonline/genealogy/>. Välj To begin search.

Kyrkogårdarna har ofta ett kontor med god ordning på begravda och gravrättsinnehavare. På internet lägga fler och fler gravstensinventeringar ut. Lokala inventeringar hittar man på <http://www.cyndislist.com/cemetery.htm#Locality>

I USA använder släktforskare ofta begravningsbyråerna för att skaffa information om efterlevande till en avliden. Adresser hittar du här http://www.funeral.com/funeral/f_home_finder.jsp Välj Funeral Homes och skriv namnet på den ort där du söker begravningsbyrå i sökrutan.

Sök även på <http://www.accessgenealogy.com/cemetery/> Gravstensinventeringar.

Diverse

RootsWeb med bl a WorldConnect Project, släktutredningar från hela världen.

<http://www.rootsweb.com/> Välj t ex Search family trees.

Ancestry.com, massor av databaser med över 2 miljarder namn från hela världen. Delvis avgiftsbelagd.

<http://www.ancestry.com/>

Nätportalen RÖTTER – www.genealogi.se Tryck "Länkar", därefter: Utländska

Cyndi's List – över 220.000 släktforskningslänkar över hela världen. Gratis

<http://www.cyndislist.com/>

Mormonernas databaser (Gratis)

<http://www.familysearch.org/> Klicka på Sök. Välj Ancestral file eller Pedigree Resource File.

USGENWEB där man stat för stat och county för county kan hitta lokala databaser, adresser till släktforskarföreningar, bibliotek, begravningsbyråer, kyrkor, kyrkogårdar mm.

<http://www.usgenweb.org/> Välj State och sedan County.

Arbetsinvandrare i Danmark

<http://ddd.dda.dk/immibas1.asp>

Telefonkataloger (mest avgiftsbelagda). Telefonkataloger 1994 och 2000 finns på Ancestry.

<http://www.freality.com/findt.htm> även <http://www.swichboard.com>

<http://www.whitepages.com> är gratis

GenForum Frågelåda där du kan lägga in förfrågningar och läsa och besvara andras frågor

<http://genforum.genealogy.com/> Pröva Countries och sedan Sweden.

Ancestry message board som närmast kan jämföras med vårt Anbytarforum

<http://www.ancestry.com/share/>

RootsWebs message board anbytarforum

<http://boards.ancestry.com/mbexec/script/main/rw>

County-sök för sökning av orter i USA

http://geonames.usgs.gov/pls/gnis/web_query.gnis_web_query_form

Mapquest om du söker en karta eller vägbeskrivning

<http://www.mapquest.com/>

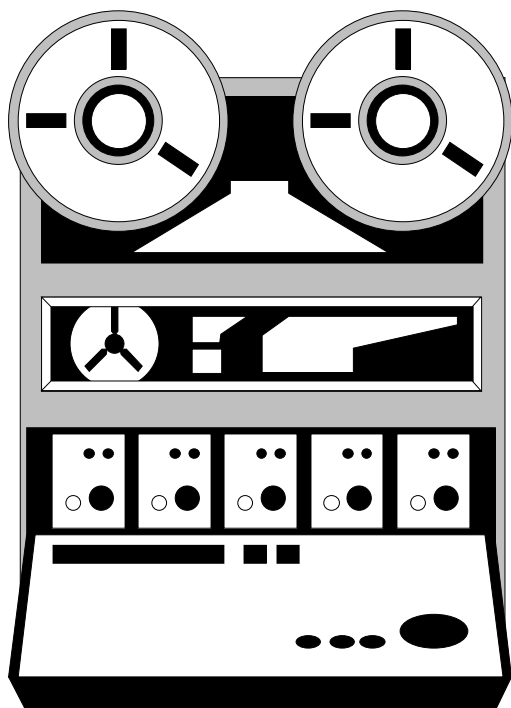
Om du ändå inte lyckas hitta släkten i Amerika, kanske dom kan hitta dig. Lägg ut många frågor på olika ställen på nätet med ordentliga adresser att svara till. Ett tips: Sätt upp ett anslag vid din kyrka "Söker du dina rötter i vår bygd" på svenska och engelska. Erbjud din hjälp med släkt- och hembygdsforskning. Ett annat tips: Titta i kyrkans gästbok. Kanske har dina släktingar varit på besök någon gång utan att hitta dig!

Lycka till!

Anna-Lena Hultman

annalena@genealogi.se

Samtliga länkar i artikeln finns även på vår hemsida under rubriken "Länkar".
Örjan Öberg

Bandspelaren är något som moderna släktforskare borde använda allt oftare. Det vore väl fantastiskt att för eftervärlden kunna dokumentera personer och händelser i sin omgivning. TV är ju ett föredöme med sin mediabevakning, men att i "vardagen" få äldre generationer dokumenterade på band. Att få höra farmor eller morfar berätta om den dagen då huset brann ner till grunden, eller liknande händelser. Det vore väl något att lämna över till barn och barnbarn. *Redaktören*

Verbala funderingar kring en bokstavligt talat språklig historia.

Att framställa tecken av olika slag, har alltid fascinerat människan och under dom senaste 3000 åren har vårt alfabet utvecklats från att ha varit runskrift, till det alfabet vi i dag använder. Kanske vi inte tänker oss den utvecklingsprocess som varit, när vi numera kan "surfa på Internet" med våra datorer.

Jag ska i korta ordalag försöka utveckla historien och tillkomsten av vårt alfabet. En beskrivning som inte ger sig ut för att på något sätt vara vetenskaplig, men som ändå på ett lekmanmässigt sätt kan belysa dess historia. På 300-talet e. Kr, använde man i Norden en runskrift som bestod av 24 tecken. Tecken som gjorde att man kunde informera varandra genom att hugga och rista in sina meddelanden i sten och trä. De nordiska språken var under dom första hundra åren gemensamma, men skilde sig efter hand på flera punkter och det väckte stort uppseende då man i Sverige under 700-talet ville förändra tecknens utseende och betydelse. Man behövde ett nytt alfabet, inte bara för minnesristningar, utan det ansågs också viktigt att kunna sätta upp rättsliga dokument. Förändringen gjordes och samtidigt minskades teckens antal från 24 till 16.

Det nya systemet blev därmed ett riktigt skriftspråk som kunde användas till annat än att bara rista in runor. Moderniseringen blev ändå något onyanserad och man ändrade därför ljudvärdet genom att tillföra små punkter, vilket gjorde vårt alfabet mer nyanse-

rat. Det blev också ett bevis på dom stora kulturella framsteg man gjorde uppe i Norden. Runorna kom sedan att brukas en tid in på 1200-talet, men ansågs därefter spelat ut sin roll. Nya influenser kom snart från södra Europa och vi utvecklade en mer uttrycksfull skrivkonst, som också blev grunden till vårt nuvarande alfabet.

Vårt medlemskap i EU gör att vi åter får märka en gradvis förvandling av skriftspråket och som fullvärdiga medlemmar får vi måhända ta bort de små punkter som pryder tre av våra bokstäver. Skanska och Gotabanken är två bra exempel på denna typ av nyordning. Förändringarna blir inte lika drastiska som på runskriftens dagar, men kommer ändå att medföra vissa bekymmer innan vi anpassat oss och frågan är hur länge vi kan använda vårt alfabet i dess nuvarande form?

En annan liten detalj i sammanhanget är att i:et förmodligen kommer att få behålla sin status, trots att det är prickbelastat. Fast ibland undrar jag om i:et också är onödigt, man säger ju faktiskt att man ska "Leasa en bil", om du förstår vad jag menar.

Det skrivna ordet som under många hundra år varit ett bristfälligt sätt att kommunicera på, har blivit uttrycksfullare och är numera en stor tillgång, som kan förmedla våra innersta känslor och avsikter och som användare av skriftspråket kan vi väl ändå känna oss rätt nöjda. Trots detta har vi fortfarande svårigheter, då möjligheterna till tolkning ställer till vissa problem.

Läs vidare på nästa sida

Språkets utveckling, gemensamt med tekniska framsteg, har inneburit att vi nu sitter hemma i bostaden eller på vårt arbete och skriver på datorer, som i sin tur står i förbindelse med andra datorer i andra delar av världen. Det är en säregen och spännande upplevelse att kunna påverka skeendet, praktiskt taget i samma ögonblick något händer i en helt annan del av vår värld. Tanken svindlar inför framtiden då man beaktar den korta tid vi hittills använt vårt alfabet. Vad blir nästa steg i utvecklingen?

Alfabetet med sin geniala uppbyggnad är ju trots allt, det som mest påverkar våra liv och gör att vi alla blir delaktiga i dom möjligheter det skrivna ordet ger oss. Någon lär ha yttrat följande:

Det svåraste med det skrivna ordet är att övertyga en analfabet och det lät-

taste offret för den skrivande agitatorn är en akademiker.

Vårt vackra svenska tungomål kommer trots allt att successivt förändras, då engelska språket tar över mer och mer av våra dagliga uttryck. Som ett exempel kan nämnas att tåget mellan Östersund och Sundsvall i folkmun har döpas till "Brain train". Namnet syftar på våra studenters möjligheter att pendla mellan högskolorna i Östersund, Sundsvall och Härnösand.

Vanliga halsningar

Ake Omberg

Den gamla bilden!

Du som släktforskar kan bidra till tidningens innehåll genom att skicka in gamla bilder du har liggande i byrålådan.

Gamla bilder är ofta intressanta både fototekniskt och innehållsmässigt, då de ofta har en bättre kvalitet som nutidens kameror inte kan tävla med.

Ofta är dagens kameror utrustade med många gånger onödig teknik som snarare förvillar än hjälper fotografen i hans arbete.

Titta därför extra noga nästa gång du gör en djupdykning i byrålådan. Vem vet, kanske du finner ett tidsdokument som eftervärlden kan glädjas åt.

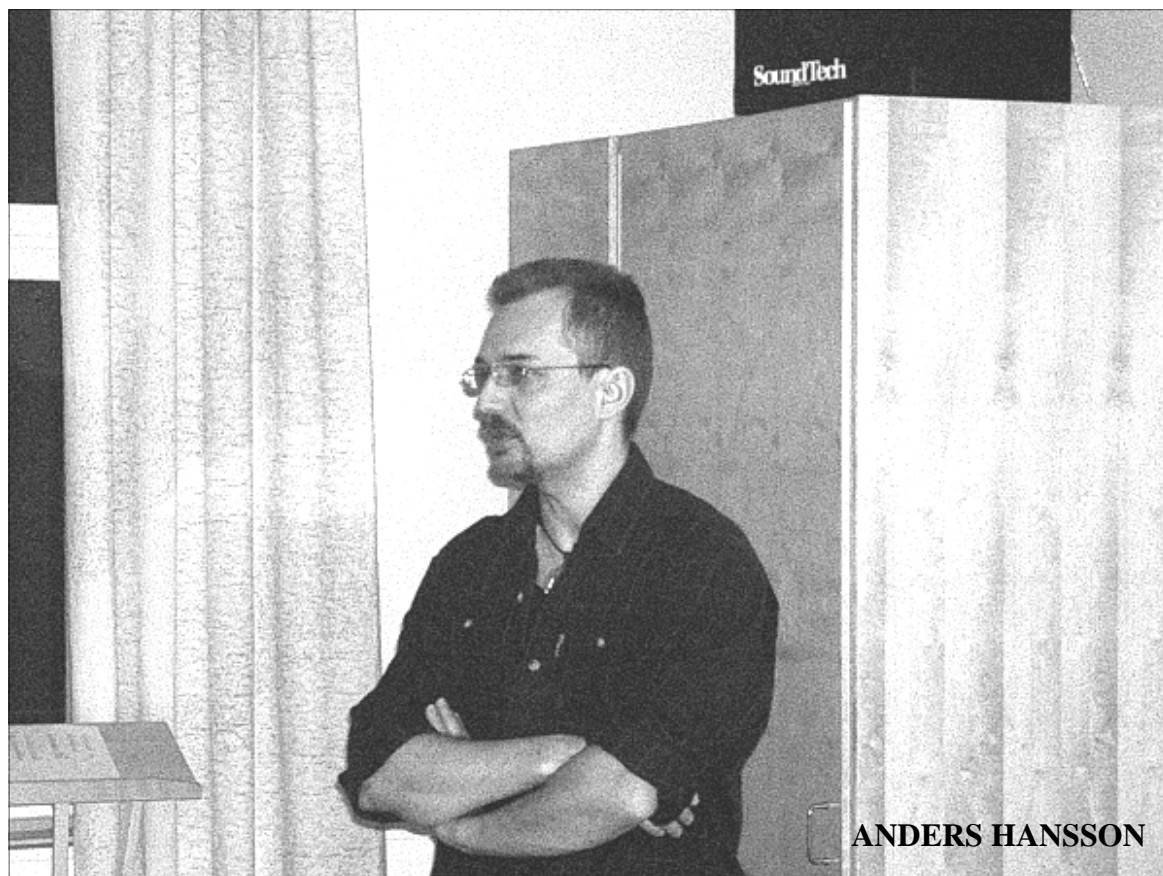

Bilder från årsmötet

FOTO: ÖRJAN ÖBERG

Föredragshållaren och chefsarkeologen vid Jämtlands läns museum Anders Hansson föreläste på årsmötet om ämnet "Armfeldts karoliner. En armés undergång nyåret 1718"

ANDERS HANSSON

FOTO: ÖRJAN ÖBERG

Årsmötet

Årsmötet som ägde rum 1 mars på LAH, Mittnordensalen, var välbesökt. Sedvanliga årsmötesförhandlingar genomfördes och vissa förändringar av personbesättningen kom till stånd, se ordf. har ordet. 1:e antikvarie Anders Hansson från Jämtlands Läns Museum berättade om "Armfeldts karoliner. En armés undergång på nyåret 1718-19."

Ett mycket belysande föredrag hur armén förbereddes och förflyttades för anfall på Norge. En karta från dåtiden utgjorde grund för redogörelsen hur armén uppträdde i Norge och sedan när man fick veta att Karl XII hade dött hur man tog sig hem över fjället tillbaka till Sverige i det värsta tänkbara oväder med som följd därav att ca 3000 man frös ihjäl. För vidare studium : Torsten Boberg o Erik Maijström: "Tretusen man kvar på fjället".1944. Anders Hansson:"Armfeldts karoliner". 2003

B Föreningspost

Avs:

Härnösands

Släktforskareförening

Agneta Olofsson

Kastellgatan 26

871 60 Härnösand

Arkivens dag, lördagen den 13
november 2005

Tema: Kommunikation

Kommande program

5/4 Gunnar Forsell: "Släktforskning i skolan"

Lördag **21/5**: Resa till Graningebruk.

Guidning i kyrkan och på bruket.

Anmälan till Roland Ek.

Program för hösten 2005:

6/9 Ännu ej fastställt program.

4/10 Ännu ej fastställt program.

1/11 Ännu ej fastställt program.

6/12 Ännu ej fastställt program.

Även du som inte är medlem i vår förening är välkommen till våra möten.
